

Výpočet průsečíků paprsku se scénou

© 1996-2016 Josef Pelikán
CGG MFF UK Praha

pepca@cgg.mff.cuni.cz

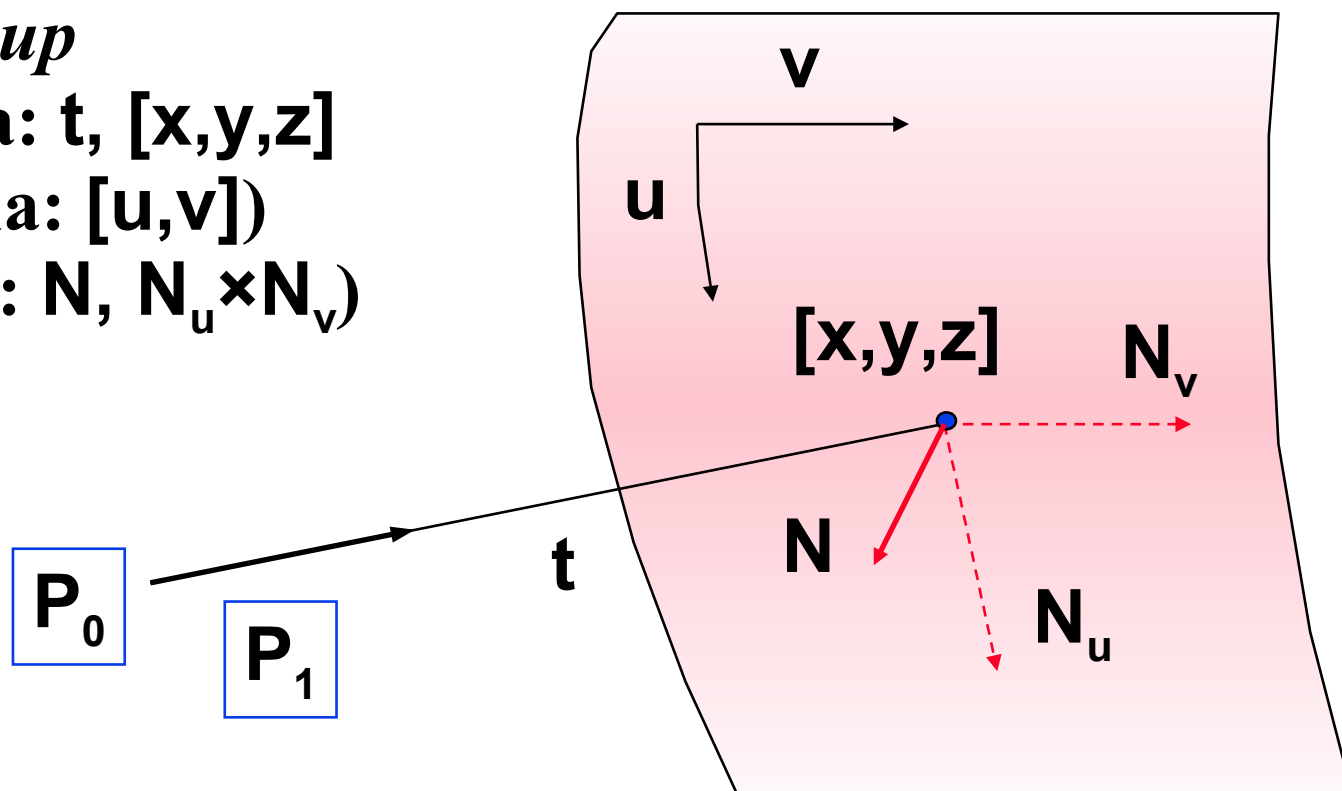
<http://cgg.mff.cuni.cz/~pepca/>

Průsečík paprsku s tělesem

výstup

3D poloha: t , $[x, y, z]$
(2D poloha: $[u, v]$)
(Normála: N , $N_u \times N_v$)

vstup

Paprsek: P_0 , P_1

Rovina

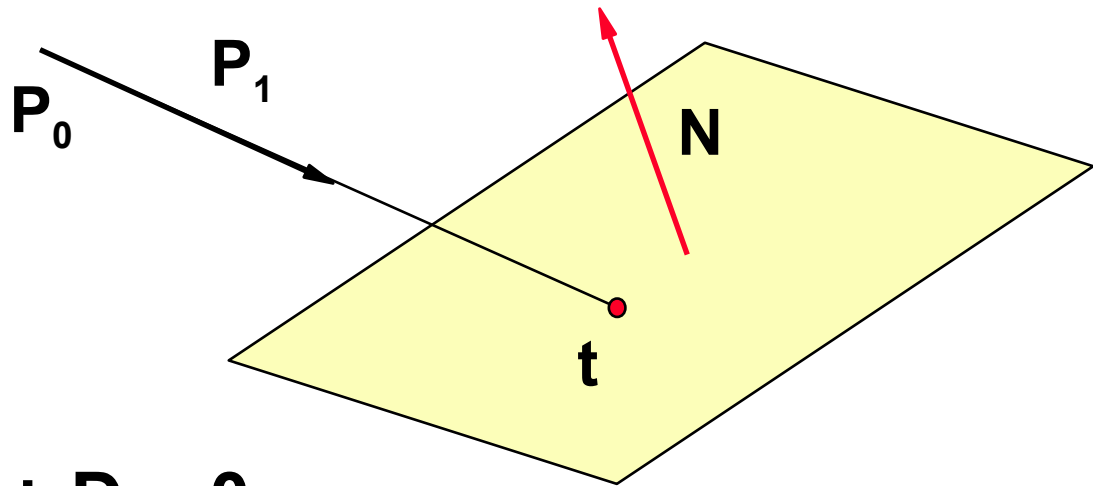
paprsek:

$$P(t) = P_0 + t \cdot P_1$$

rovina:

$$N = [x_N, y_N, z_N]$$

$$x \cdot x_N + y \cdot y_N + z \cdot z_N + D = 0$$

- průsečík $t = -(N \cdot P_0 + D) / (N \cdot P_1)$
- negativní: $2\pm, 3^*$, pozitivní: $5\pm, 6^*, 1/$
- výpočet $[x, y, z]$: $3\pm, 3^*$

Inverzní transformace v rovině

rovina:

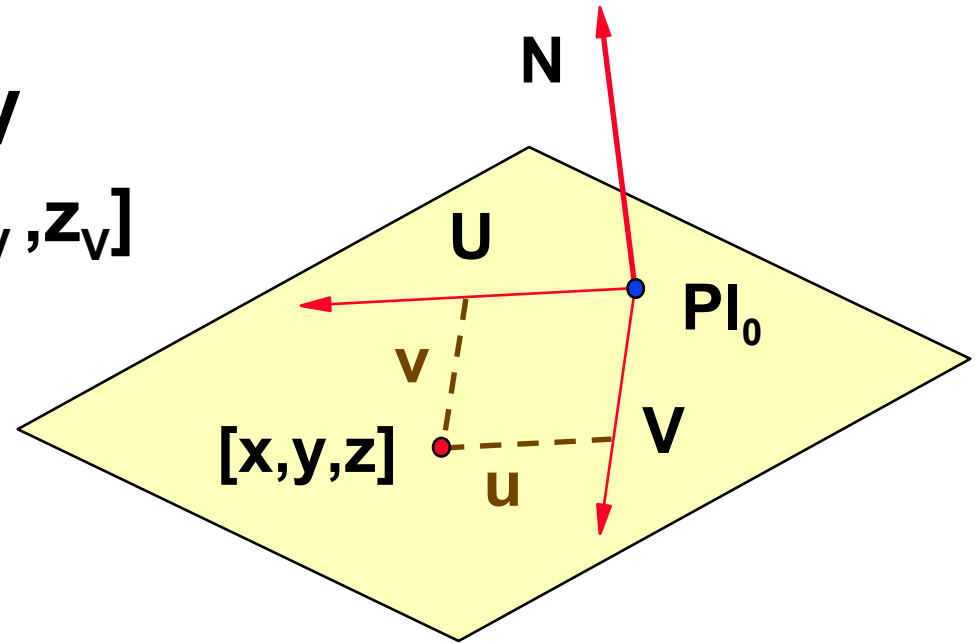
$$PI(u,v) = PI_0 + u \cdot U + v \cdot V$$

$$U = [x_U, y_U, z_U], V = [x_V, y_V, z_V]$$

$$N = U \times V$$

vstup: **PI, U, V, [x,y,z]**

výstup: **[u,v]**

- soustava $\underline{u} \cdot \underline{x}_u + \underline{v} \cdot \underline{x}_v = \underline{x} - PI_{0x}$
 $\underline{u} \cdot \underline{y}_u + \underline{v} \cdot \underline{y}_v = \underline{y} - PI_{0y}$
- řešení **[u,v]:** $5 \pm, 5^*, 2/$

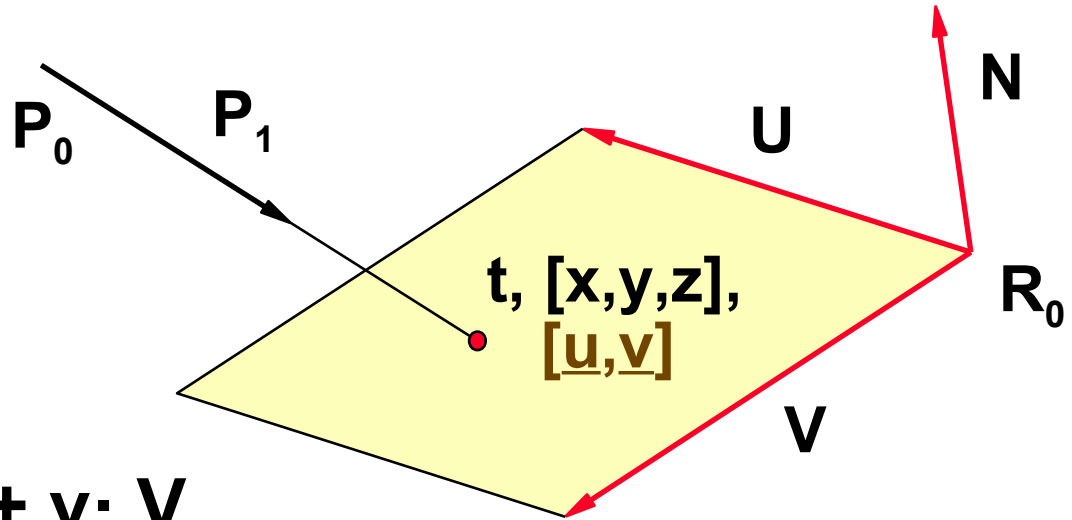

Rovnoběžník

paprsek:
$$P(t) = P_0 + t \cdot P_1$$

rovnoběžník:
$$R(u,v) = R_0 + u \cdot U + v \cdot V$$

$$0 \leq u, v \leq 1$$

- výpočet **t, [x,y,z], [u,v]**, kontrola u,v
- pozitivní případ celkem: **13±, 14*, 3/, 4≤**

Trojúhelník

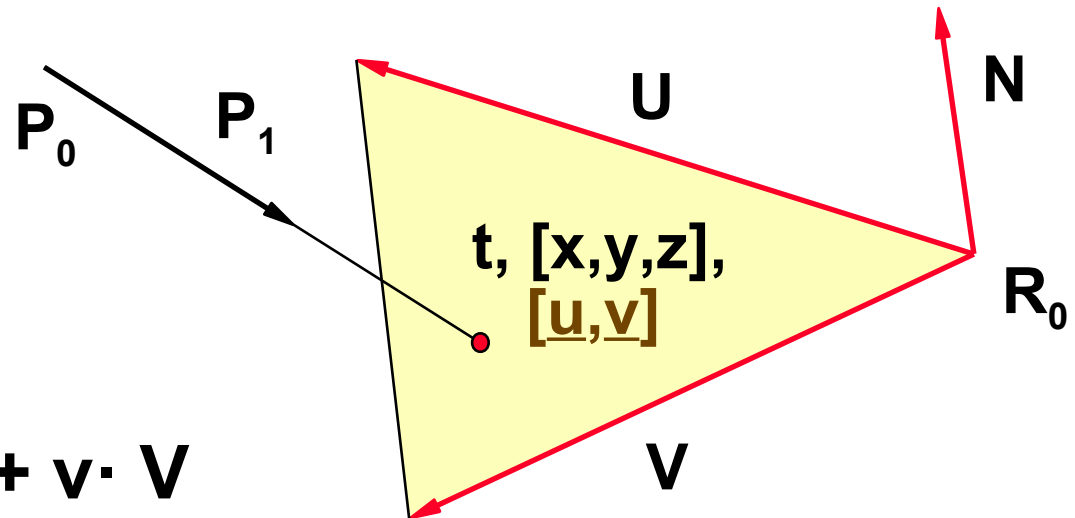
paprsek:

$$P(t) = P_0 + t \cdot P_1$$

trojúhelník:

$$R(u,v) = R_0 + u \cdot U + v \cdot V$$

$$0 \leq u, v, u+v \leq 1$$

- výpočet $t, [x,y,z], [u,v]$, kontrola u,v
- pozitivní případ celkem: $14\pm, 14^*, 3/, 3\leq$

Obecný rovinný mnohoúhelník

paprsek:

$$P(t) = P_0 + t \cdot P_1$$

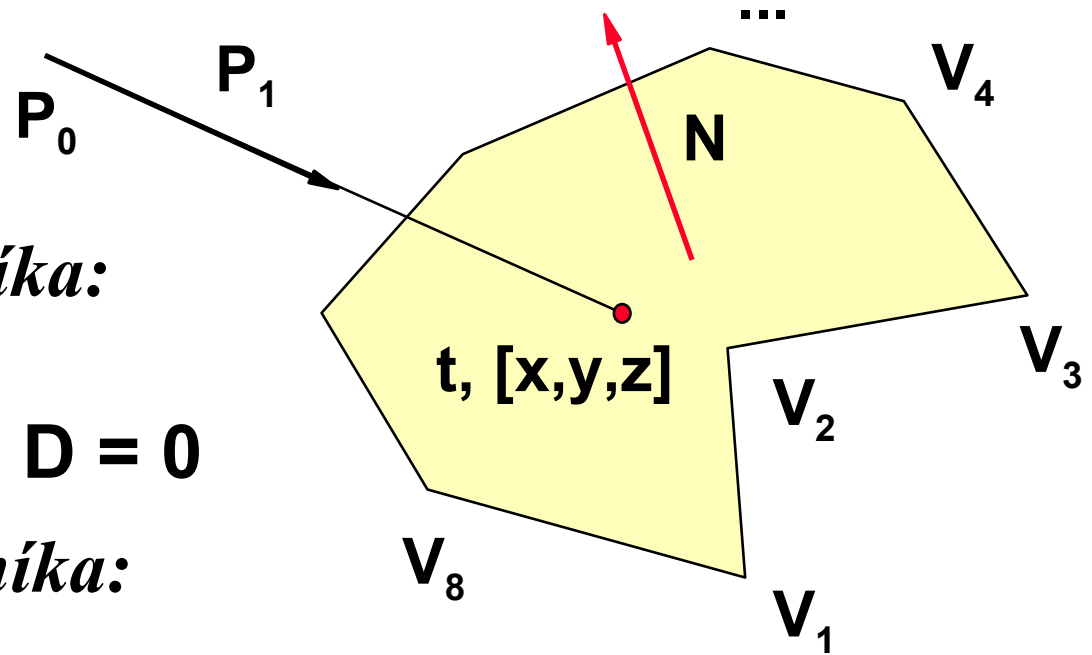
rovina mnohoúhelníka:

$$N = [x_N, y_N, z_N]$$

$$x \cdot x_N + y \cdot y_N + z \cdot z_N + D = 0$$

vrcholy mnohoúhelníka:

$$V_1, V_2, \dots, V_M$$

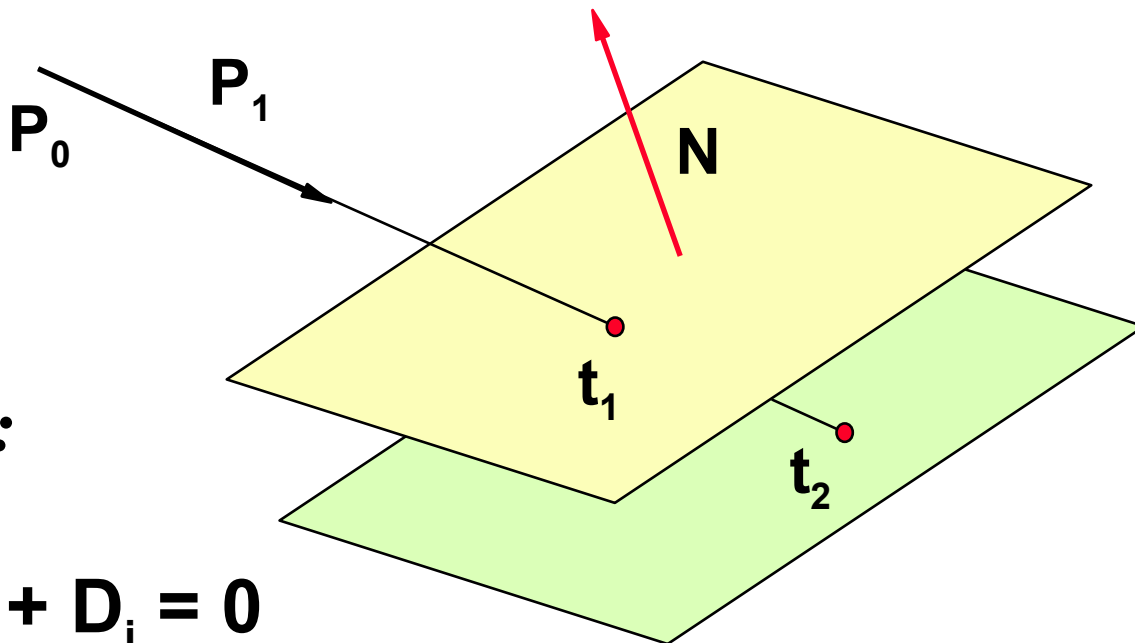
- výpočet $t, [x,y,z]$, test v rovině: **bod × polygon**
- průsečík s rovinou: **$8 \pm, 9^*, 1/$**

Rovnoběžné roviny

paprsek:

$$P(t) = P_0 + t \cdot P_1$$

rovnoběžné roviny:

$$N = [x_N, y_N, z_N]$$

$$x \cdot x_N + y \cdot y_N + z \cdot z_N + D_i = 0$$

- průsečíky $t_i = -(N \cdot P_0 + D_i) / (N \cdot P_1)$
- první rovina: $5\pm, 6^*, 1/$, každá další: $1\pm, 1/$

Konvexní mnohostěn

- ♦ chápu jej jako **průnik K poloprostorů**
 - počítám maximálně K průsečíků paprsku s rovinou
 - mohu využít **rovnoběžnosti** některých rovin (úspora výpočtů viz výše) - např. kvádr
- proměnné t_{in} , t_{out} inicializované na $0, \infty$
- průsečík paprsku s jedním poloprostorem: $\langle t, \infty \rangle$ resp. $(-\infty, t)$
 $t_{in} = \max\{ t_{in}, t \}$ resp. $t_{out} = \min\{ t_{out}, t \}$
- předčasně skončím, je-li $t_{in} > t_{out}$

Implicitní plocha

paprsek:

$$\mathbf{P}(t) = \mathbf{P}_0 + t \cdot \mathbf{P}_1$$

implicitní povrch:

$$F(\mathbf{x}, \mathbf{y}, \mathbf{z}) = 0$$

příklad:

$$(c - \cos ax) \cos z + (y + a \sin ax) \sin z + \cos a(x+z) = 0$$

- po dosazení $\mathbf{P}(t)$ do F a úpravách: $F^*(t) = 0$
- hledám kořeny funkce $F^*(t)$
 - někdy stačí najít **nejmenší kladný kořen** (první průsečík), v CSG potřebuji naopak všechny

Algebraická plocha

paprsek:

$$P(t) = P_0 + t \cdot P_1$$

algebraická plocha stupně d:

$$A(x, y, z) = \sum_{i+j+k \leq d} a_{ijk} \cdot x^i y^j z^k = 0$$

příklad (toroid s poloměry a, b):

$$T_{ab}(x, y, z) = \left(x^2 + y^2 + z^2 - a^2 - b^2 \right)^2 - 4a^2(b^2 - z^2)$$

- po dosazení $P(t)$ do A a úpravách: $A^*(t) = 0$
- A^* je polynom stupně nejvýše d

Kvadrika (d=2)

obecná kvadrika:

$$\underline{\mathbf{x}^T \mathbf{Q} \mathbf{x} = 0}$$

$$\mathbf{x} = \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{Q} = \begin{bmatrix} a & b & c & d \\ b & e & f & g \\ c & f & h & i \\ d & g & i & j \end{bmatrix}$$

po dosazení $\mathbf{P}(t)$ do rovnice vychází:

$$\underline{a_2 t^2 + a_1 t + a_0 = 0,}$$

$$\text{kde} \quad a_2 = \mathbf{P}_1^T \mathbf{Q} \mathbf{P}_1, \quad a_1 = 2\mathbf{P}_1^T \mathbf{Q} \mathbf{P}_0, \quad a_0 = \mathbf{P}_0^T \mathbf{Q} \mathbf{P}_0$$

Rotační kvadrika

rotační kvadrika v základní poloze:

$$\underline{x^2 + y^2 + az^2 + bz + c = 0}$$

koule:

$$x^2 + y^2 + z^2 - 1 = 0,$$

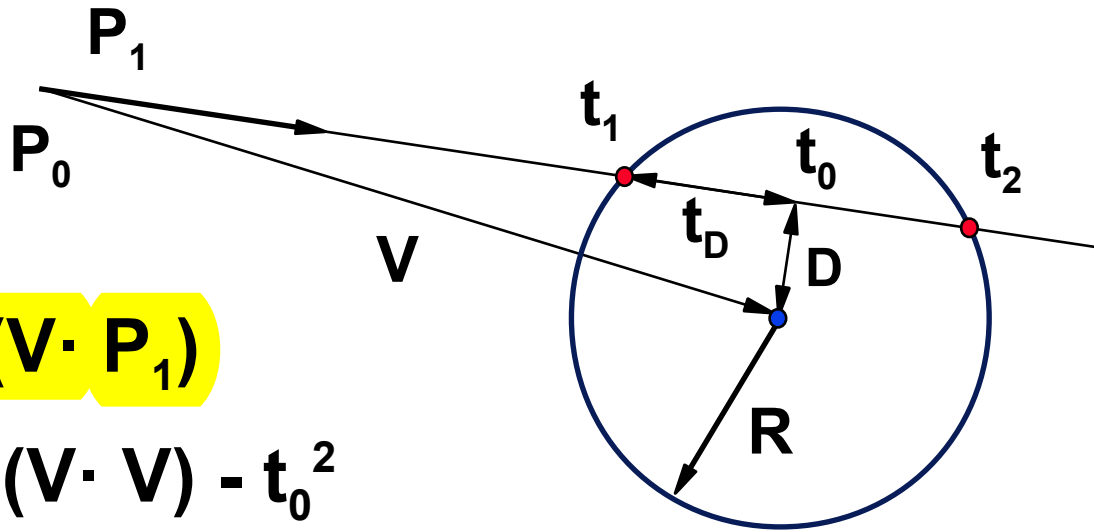
po dosazení $P(t)$ do rovnice koule vychází:

$$\underline{t^2(P_1 \cdot P_1) + 2t(P_0 \cdot P_1) + (P_0 \cdot P_0) - 1 = 0}$$

Koule (geometrické řešení)

$$P(t) = P_0 + t \cdot P_1$$

- střed tětiny $t_0 = (V \cdot P_1)$
- vzdálenost $D^2 = (V \cdot V) - t_0^2$
- odchylka $t_D^2 = R^2 - D^2$
- pro $t_D^2 = 0$ je paprsek tečnou koule v $P(t_0)$
- pro $t_D^2 > 0$ existují dva průsečíky: $P(t_0 \pm t_D)$
- negativní: $9 \pm$, 6^* , $1 <$, pozitivní navíc: $2 \pm$, 1 sqrt

Inverzní transformace na kouli

koule:

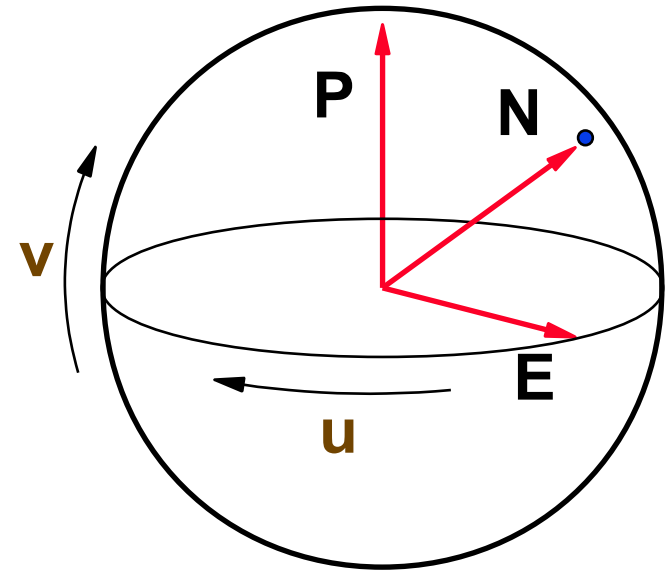
$$(x-x_c)^2+(y-y_c)^2+(z-z_c)^2 = R^2$$

směr k pólu: P, k rovníku: E

$$(P \cdot E) = 0$$

vstup: N, P, E

výstup: [u,v] z $[0,1]^2$

$$\Phi = \arccos(-N \cdot P), \quad \theta = \frac{\arccos[(N \cdot E) / \sin \Phi]}{2\pi}$$

$$\underline{v = \Phi / \pi}, \quad (P \times E) \cdot N > 0 \Rightarrow \underline{u = \theta}, \quad \text{jinak } \underline{u = 1 - \theta}$$

Válec a kužel

jednotkový válec a kužel v základní poloze:

$$\underline{x^2 + y^2 - 1 = 0}$$

$$\underline{x^2 + y^2 - z^2 = 0}$$

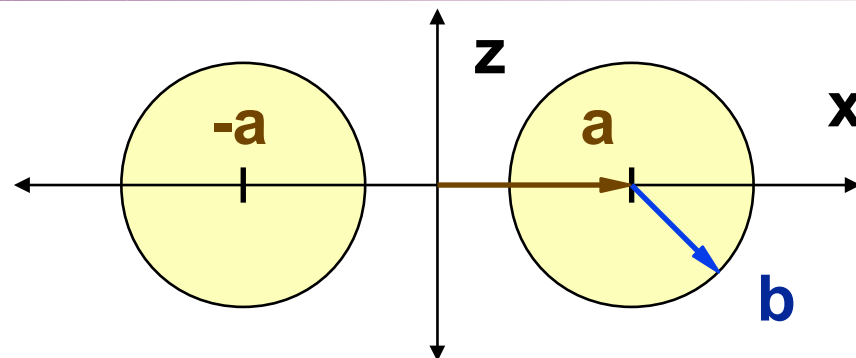
po dosazení $P(t)$ do rovnice válce vychází:

$$\underline{t^2(x_1^2 + y_1^2) + 2t(x_0x_1 + y_0y_1) + x_0^2 + y_0^2 - 1 = 0}$$

po dosazení $P(t)$ do rovnice kužele vychází:

$$\underline{t^2(x_1^2 + y_1^2 - z_1^2) + 2t(x_0x_1 + y_0y_1 - z_0z_1) +} \\ \underline{+ x_0^2 + y_0^2 - z_0^2 = 0}$$

Toroid

Dvě kružnice v rovině xz :

$$\left[(x - a)^2 + z^2 - b^2 \right] \cdot \left[(x + a)^2 + z^2 - b^2 \right] = 0$$

$$\left[x^2 + z^2 - (a^2 + b^2) \right]^2 = 4a^2(b^2 - z^2)$$

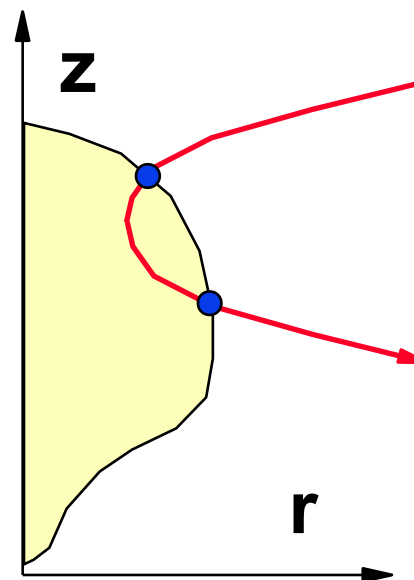
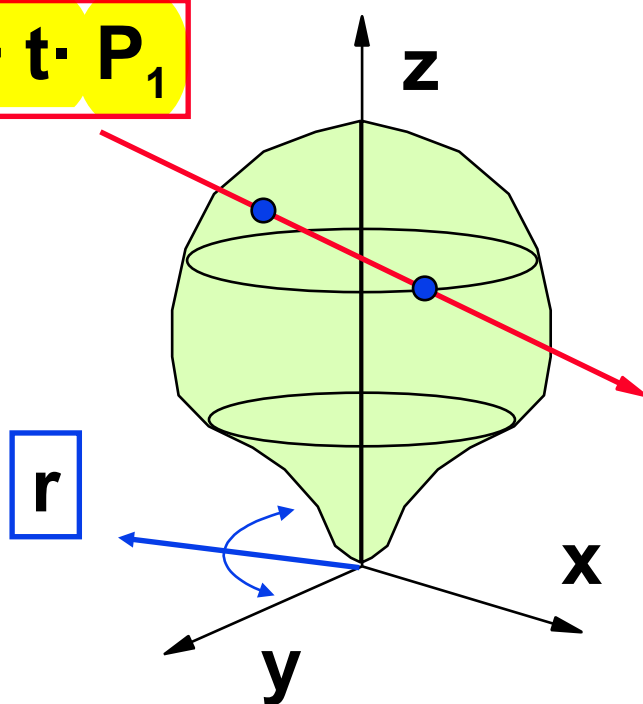
Po substituci $r^2 = x^2 + y^2$ za x^2 vychází rovnice čtvrtého stupně:

$$\left(x^2 + y^2 + z^2 - a^2 - b^2 \right)^2 - 4a^2(b^2 - z^2) = 0$$

Rotační plocha

$$P_0 + t \cdot P_1$$

rovnice paprsku v rovině rz:

$$r^2 = x^2 + y^2 = (x_0 + x_1 t)^2 + (y_0 + y_1 t)^2$$

$$z = z_0 + z_1 t$$

Paprsek v rovině rz

Po eliminaci t: $ar^2 + bz^2 + cz + d = 0$ (1)

$$a = -z_1^2$$

$$e = x_0 x_1 + y_0 y_1$$

$$b = x_1^2 + y_1^2$$

$$f = x_0^2 + y_0^2$$

$$c = 2(z_1 e - z_0 b)$$

$$d = z_0(z_0 b - 2z_1 e) + f z_1^2$$

- po dosazení parametrického vyjádření křivky $\mathbf{K}(\mathbf{s})$ do (1) dostaneme rovnici $\mathbf{K}^*(\mathbf{s}) = 0$
- \mathbf{K}^* má proti \mathbf{K} dvojnásobný stupeň

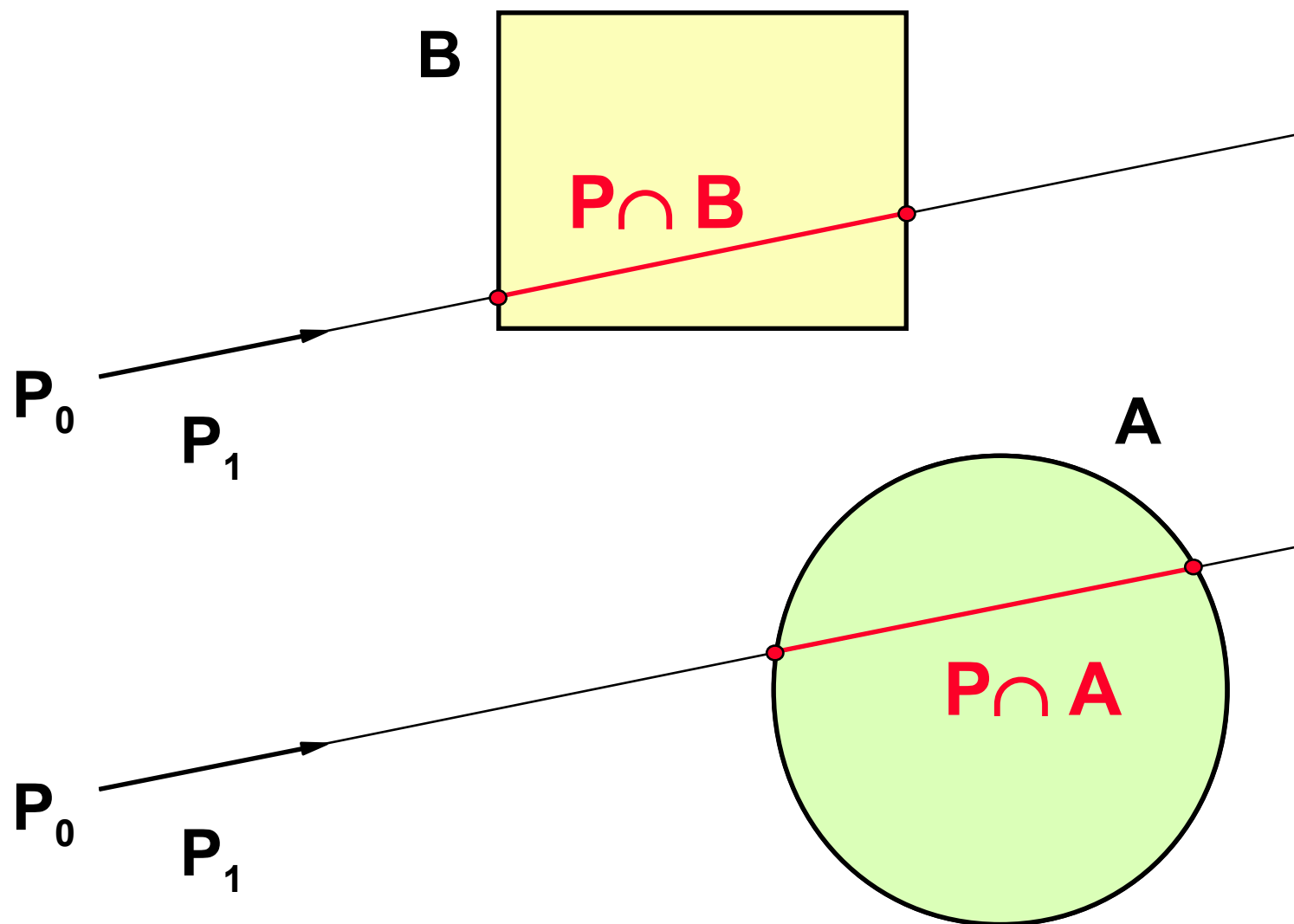

CSG reprezentace

- ♦ pro **elementární tělesa** umím průsečíky spočítat
 - začátek a konec průniku paprsku s tělesem pro konvexní tělesa
- ♦ **množinové operace** provádím na polopřímce paprsku:
 - distributivita: $P \cap (A - B) = (P \cap A) - (P \cap B)$
 - obecný průnik paprsku se scénou je množina intervalů
- ♦ **geometrické transformace:**
 - na paprsek aplikuji inverzní transformace

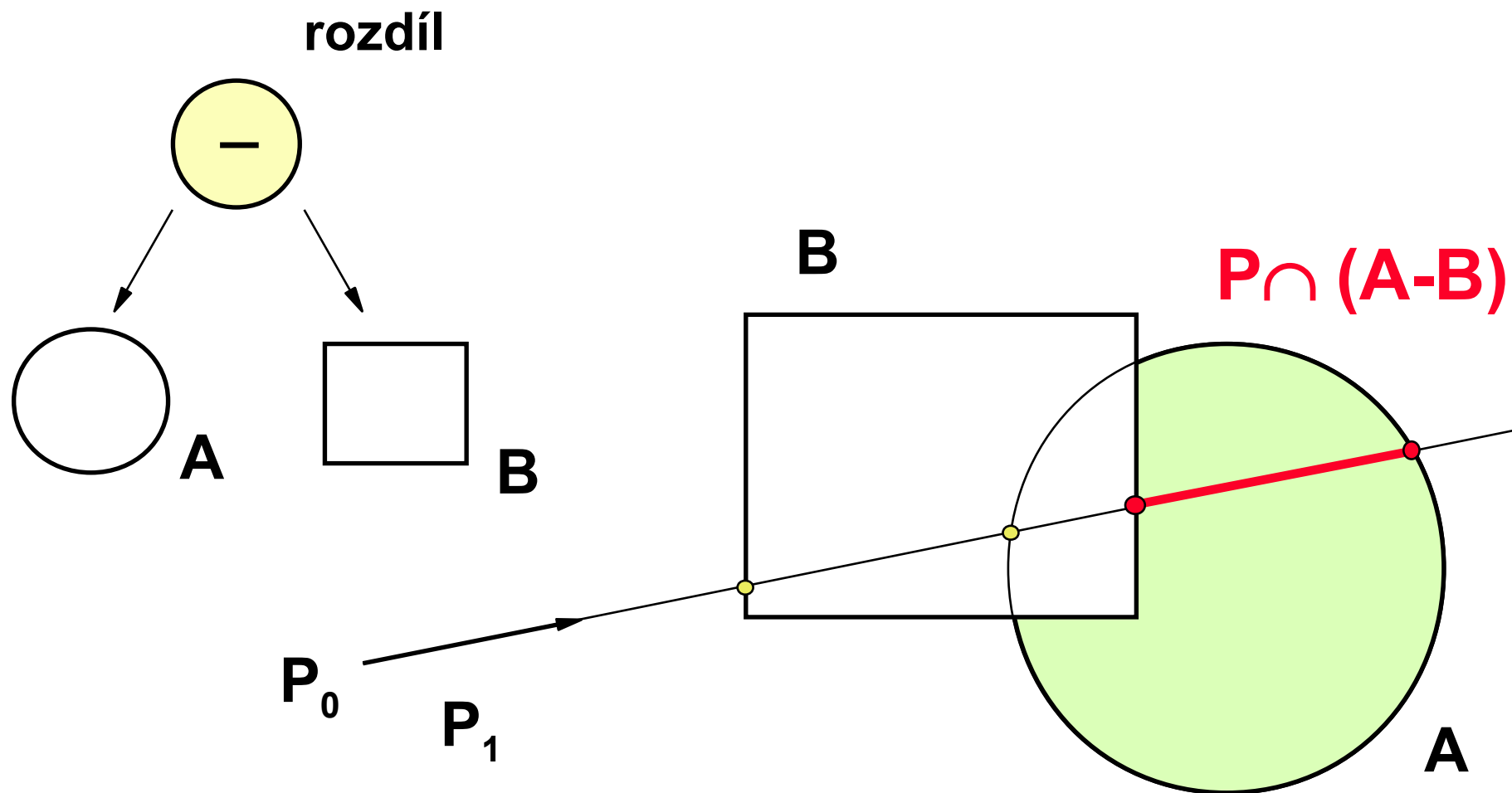

Průsečíky $P \cap A$, $P \cap B$

Průsečík $P \cap (A-B)$

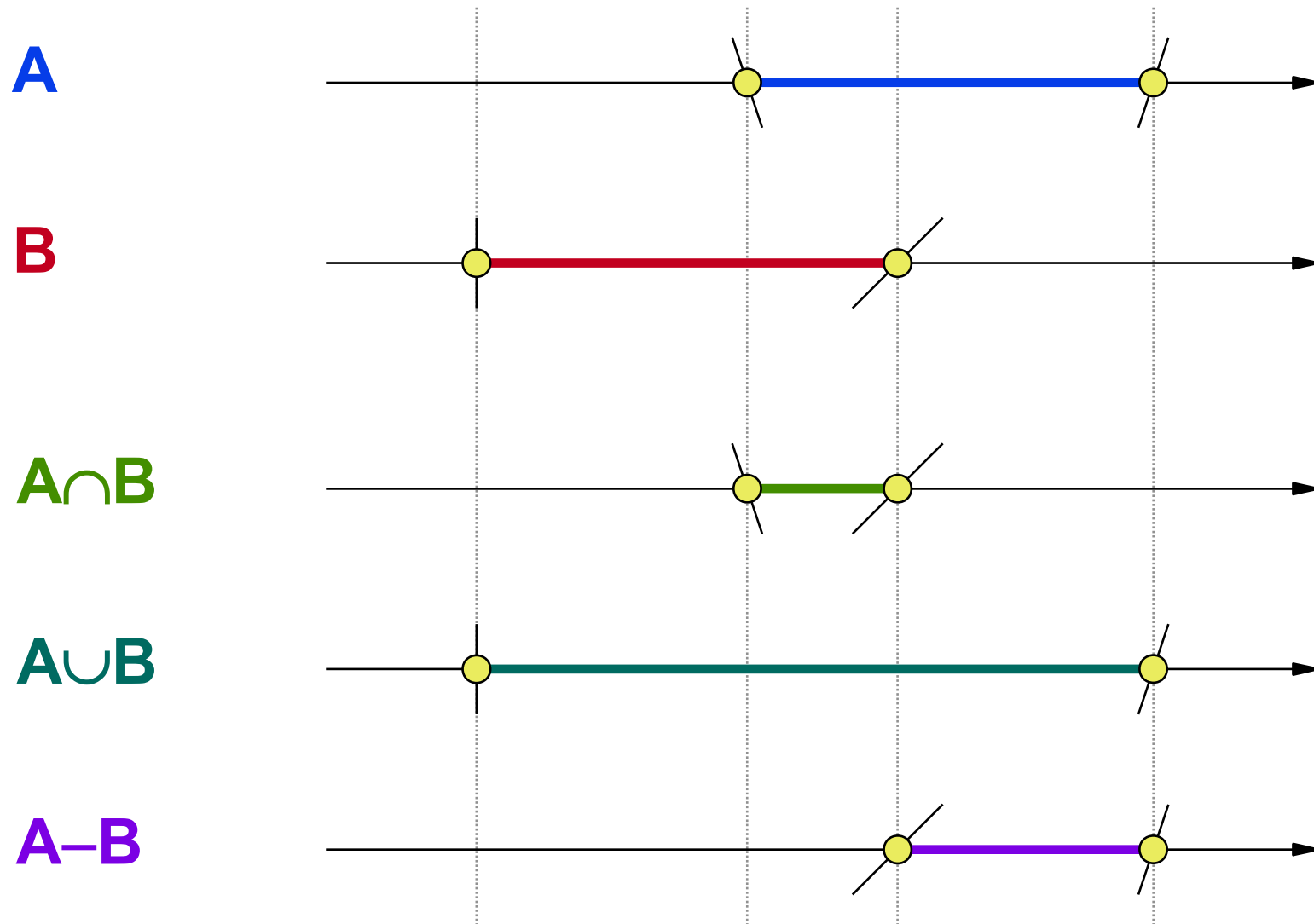

Implementace

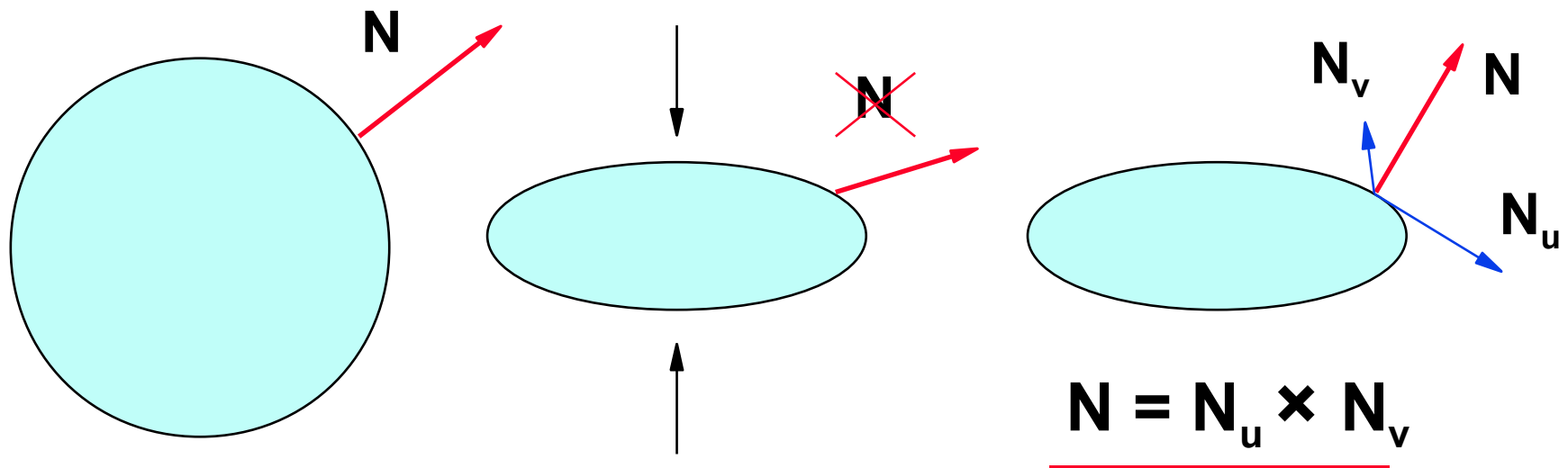
- **paprsek:**
 - počáteční bod \mathbf{P}_0 a směrový vektor \mathbf{P}_1
 - transformuje se **inverzními** maticemi \mathbf{T}_i^{-1} (nemusí být vždy výhodné ... **1 transformace: 15+, 18***)
- **průnik paprsku se scénou** (částí scény):
 - uspořádaný seznam hodnot parametru \mathbf{t} : $[\mathbf{t}_1, \mathbf{t}_2, \mathbf{t}_3, \dots]$
- **množinové operace:**
 - zobecněné slévání vstupních seznamů \mathbf{t}_i
- **zpětná transformace normálových vektorů!**

Množinové operace na paprsku

Zpětná transformace normál

- **vektory** transformujeme pouze submaticí 3×3 !
- obecné **afinní zobrazení nezachovává úhly** (kolmost normálového vektoru na plochu)
 - místo normály přenášíme dva **povrchové vektory**

Konec

Další informace:

- **A. Glassner: *An Introduction to Ray Tracing*, Academic Press, London 1989, 35-119**
- **J. Foley, A. van Dam, S. Feiner, J. Hughes: *Computer Graphics, Principles and Practice*, 712-714**